

1

2 **1^e Termijn Voorjaarsnota 2024**

3 Voorzitter,

4 In de jaarstukken 2022, 1^e berap 2023 en voorjaarsnota 2024 staat welbeschouwd niet zo heel veel
5 spannends, dus wat mij betreft hoeft dit geen heel lange avond te worden. Ik ben blij te zien dat de lijn
6 die we hebben ingezet om de stukken elk jaar weer wat leesbaarder te maken zich ook dit jaar heeft
7 voortgezet. Complimenten en dank daarvoor aan het college en de ambtenaren, en ik zou zeggen: ga
8 zo door!

9 **SDG's**

10 Laat ik bij het einde beginnen: de laatste pagina's van de voorjaarsnota gaan over de SDG's. Al jaren
11 hanteren wij in deze gemeente het begrip "brede welvaart" om te kijken naar de impact van beleid. En
12 al net zo lang klinkt de roep om dit begrip meer invulling te geven, ook in de afgelopen raadsperiode.
13 Ik verwijs naar het rapport van de rekenkamercommissie, de daaruit voortvloeiende motie van de
14 raad, en de oproep van de auditcommissie. Eigenlijk zijn we al die tijd op zoek geweest naar een
15 werkend instrument om echt iets met dat begrip brede welvaart te gaan doen.

16 En laat zo'n instrument nu al sinds 2015 bestaan. In dat jaar stelden de Verenigde Naties de "Agenda
17 voor Duurzame Ontwikkeling 2030" op, waarin 17 doelen voor duurzame ontwikkeling, oftewel SDG's
18 zijn vastgelegd. Inmiddels zijn die SDG's bij duizenden overheden en andere organisaties in gebruik
19 als instrument. Hiervoor is wel steeds een lokale vertaling van de SDG's vereist; aan ontbossing in het
20 Amazonegebied kun je niet direct veel doen als Nederlandse gemeente, maar je kunt wel zorgen voor
21 meer biodiversiteit in bermen. Over hoe je die vertaling maakt ga je zelf, dat wordt niet van bovenaf
22 opgelegd; het omarmen van de SDG's is ook op geen enkele manier juridisch bindend, en het is dus
23 al helemaal geen poging van wat voor organisatie dan ook om lokale overheden hun autonomie te
24 ontnemen. Dat zou ook in strijd zijn met artikel 124 van onze Grondwet.

25 Ik zie het nut van de SDG's vooral in hun alomvattendheid. Door een beleidsplan consequent te
26 bekijken in samenhang met alle 17 doelen voorkom je dat je belangrijke aspecten over het hoofd ziet.
27 Als het bijvoorbeeld gaat om stikstofproblematiek, zorgen de SDG's ervoor dat je niet alleen kijkt naar
28 SDG 12, "verantwoorde consumptie en productie", maar ook naar SDG 2, "geen honger". Hoe je die
29 facetten en belangen dan tegen elkaar afweegt wordt mede bepaald door die lokale vertaling.

30 Die vertaling is echt heel politiek van aard, omdat het dan gaat over het stellen van brede kaders voor
31 de lange termijn; prima dat het college daarin het voortouw neemt, maar niet zonder de raad. Daarom
32 lijkt het mij dan ook goed dat wij als raad heel expliciet, en niet impliciet zoals punt 3 in het
33 raadsbesluit, uitspreken dat we als gemeente met de SDG's willen gaan werken, en dat de
34 gemeenteraad betrokken moet worden bij de lokale vertaling. Daarvoor dien ik de volgende motie in,
35 mede namens de PvdA en Pro!:

36 // MOTIE

37 **Minimaregelingen**

38 Onze minimaregelingen dragen natuurlijk primair bij aan SDG 1, geen armoede, en SDG 10,
39 ongelijkheid verminderen, maar hebben ook een relatie met SDG 2, geen honger, SDG 3, goede
40 gezondheid en welzijn, en een aantal andere SDG's.

41 Wij zijn blij dat dit college voornemens is om de minimaregelingen eens goed onder de loep te nemen.
42 We zijn ook blij dat het college niet direct met een voorstel komt, maar dat wethouder Haverdil
43 hierover eerst gesprekken met alle fracties heeft gevoerd om de ideeën uit de raad op te halen. Ook
44 mijn fractie heeft dat gesprek met de wethouder gevoerd, en we denken dat we redelijk op één lijn
45 zitten wat betreft de kant die het op moet. Ik hecht eraan om de inzet van D66 op dit onderwerp toe te
46 lichten.

47 Wij willen dat de minimaregelingen royaler, eenvoudiger, en eerlijker worden.

48 *Royaler*

49 De hoogte van de bedragen voor bijvoorbeeld de meedoenregelingen zijn achtergebleven bij
50 prijsontwikkelingen. Lidmaatschap voor volwassenen van een voetbal-, waterpolo- of
51 muziekvereniging wordt niet volledig gedekt, en wie graag wil hockeyen heeft zelfs als kind al pech.
52 Wat ons betreft maken we hier allereerst een inhaalslag, en zorgen we er daarna voor dat de
53 bedragen jaarlijks geïndexeerd worden.

54 *Eenvoudiger*

55 We hebben nu diverse regelingen, waarbij voor elke regeling andere regels gelden en andere
56 bewijsstukken moeten worden aangeleverd. Lang niet iedere regeling is bij iedere rechthebbende
57 bekend. Ons voorstel zou zijn om de diverse regelingen zoveel mogelijk samen te voegen. In plaats
58 van afzonderlijke regelingen, kan ik mij voorstellen dat je één regeling hebt die bestaat uit een
59 basisbedrag per huishouden, aangevuld met een bedrag per persoon; dat bedrag zou dan
60 bijvoorbeeld anders zijn voor een volwassene, een kind op de middelbare school, of een kind op de
61 basisschool. Die bedragen voeg je samen, en dan heb je een bedrag waar het huishouden recht op
62 heeft. Toekenning gebeurt wat mij betreft op basis van vertrouwen.

63 *Eerlijker*

64 Een veel gehoord begrip is armoedeval. Armoedeval is het fenomeen dat een verbetering van het
65 bruto-inkomen in sommige gevallen leidt tot een vermindering van het beschikbaar inkomen.
66 Armoedeval ontstaat doordat er diverse regelingen zijn waarvoor een harde inkomensgrens gesteld is.
67 Veel regelingen hanteren bijvoorbeeld de grens van 110% van het bijstandsniveau, waardoor een
68 huishouden dat een inkomen heeft dat net onder die grens ligt bij een kleine inkomensstijging net
69 boven die grens uit komt, wat kan resulteren in het verlies van het recht op diverse regelingen.
70 Uiteindelijk heeft het gezin juist minder te besteden. Je begrijpt dat meer verdienen dan niet
71 aantrekkelijk is.

72 Vaak hoor je dan het pleidooi om deze grenzen op te trekken, naar bijvoorbeeld 120% of 130%. Dat
73 lijkt een oplossing, maar uiteindelijk creëer je hetzelfde probleem, alleen nu voor gezinnen die net
74 onder de nieuwe grens zitten.

75 De oplossing ligt volgens ons in het hanteren van de draagkrachtsystematiek die ook bij de bijzondere
76 bijstand gebruikt wordt. Die systematiek is eenvoudig toe te passen als je de minimaregelingen eerst
77 samenvoegt; dan heb je namelijk één bedrag voor het hele huishouden. Als het inkomen onder 110%
78 van het minimum ligt heeft het huishouden recht op dat volledige bedrag, voor elke euro die meer
79 verdiend wordt gaat er 35 cent van het bedrag af. Op die manier blijft meer werken en meer verdienen
80 in alle gevallen lonen.

81 **Jongeren- en kinderraad**

82 Wij hebben sinds dit jaar een jongerenraad en een kinderraad. Ook die kunnen we aan SDG's
83 koppelen. De kinderraad zelf heeft in een manifest aangegeven onder andere SDG's 1, geen
84 armoede, 13, klimaatactie, en 16, vrede, justitie en sterke publieke diensten belangrijk te vinden. De
85 jongerenraad is bezig met het opstellen van adviezen over onderwijs, wonen en ontmoetingsplekken,
86 die passen bij SDG's 4, kwaliteitsonderwijs, en 11, duurzame steden en gemeenschappen.

87 Ik kwam de jongeren- en de kinderraad alleen even tegen in de 1^e Berap, onder het programma
88 bedrijfsvoering en overhead, maar dat geeft me wel de gelegenheid om er hier iets over te zeggen.
89 We hebben deze raden niet voor niets. Natuurlijk is een van de doelen om kinderen en jongeren
90 kennis te laten maken en vertrouwd te maken met politiek, maar minstens zo belangrijk is het om
91 toekomstige generaties en hun belangen te betrekken bij het beleid dat we nu maken.

92 Er liggen inmiddels een manifest en een motie van de kinderraad, en van de jongerenraad kunnen we
93 op korte termijn een aantal adviezen verwachten als gemeenteraad. En ik wil mijn mede-raadsleden
94 hier ook oproepen om serieus met die adviezen aan de slag te gaan. Laten we die in de commissies
95 bespreken, en laten we daarbij vooral ook de jongeren uitnodigen om aan te schuiven.

96 Maar laten we de kinder- en jongerenraad ook betrekken bij de begrotingscyclus. Het college zou
97 bijvoorbeeld in de voorjaarsnota de belangrijkste nieuwe plannen in voor kinderen en jongeren
98 begrijpelijke taal kunnen samenvatten. Na de inleiding zou dan een hoofdstuk kunnen komen waarin
99 de kinderraad en jongerenraad aangeeft wat ze van die plannen vinden. Op die manier kan het
100 college rekening met hun input houden bij het opstellen van de begroting, en kan de raad dat
101 meewegen bij het nemen van beslissingen.

102 Ik gaf zojuist al even aan dat de kinderraad een motie heeft aangenomen; die motie heeft de titel
103 "Stop Pesten" gekregen, en ik ben blij dat ik hier mag vertellen dat de hele gemeenteraad die motie zo
104 belangrijk vindt dat we die hier willen herhalen. Daarvoor dien ik nu namens alle fracties in de
105 gemeenteraad een motie in.

106 // MOTIE

107 SDG's, Minimaregelingen, en de kinder- en jeugdraad vonden wij de belangrijkste onderwerpen om
108 hier te noemen.

109 Rest mij het college moed en wijsheid toe te wensen bij het besturen van onze gemeente.